

Справа № 817/818/15

РІВНЕНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

14 квітня 2015 року. Справа № 817/818/15, м. Рівне Рівненський окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Недашківської К.М., за участю: секретаря судового засідання Морозюк О.В.; позивача - ОСОБА_1 (паспорт серії НОМЕР_2); представника відповідача - Герасимюк С.В. (довіреність від 25 березня 2015 року); представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача - ОСОБА_3 (довіреність від 14 квітня 2015 року); розглянув у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом ОСОБА_1 до Здолбунівської районної державної адміністрації Рівненської області про визнання протиправним рішення та зобов'язання вчинити певні дії.

До Рівненського окружного адміністративного суду надійшов позов ОСОБА_1 (далі іменується - позивач) до Здолбунівської районної державної адміністрації Рівненської області (далі іменується - відповідач), в якому позивач просить суд визнати протиправним рішення відповідача від 26.02.2015 №Г-68/15-01/36 та таким, що обмежує законні права позивача, передбачені статтею 35 Конституції України; зобов'язати відповідача прийняти рішення, яким задовольнити звернення позивача про звільнення від військових зборів по мобілізації.

Заявлені позовні вимоги обґрунтовані тим, що позивач є членом Церкви (релігійної громади) євангельських християн «Джерело життя» м. Здолбунів, прийняв водне хрещення по вірі, та має релігійні переконання, які не дозволяють проходити військову службу, в тому числі під час мобілізації, убивати людей та бути співучасником вбивства. Позивач зазначає, що користуючись правом, визначеним статтею 35 Конституції України та нормами статті 9 Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу», він подав у встановлений законом строк відповідну заяву до Здолбунівської районної державної адміністрації про звільнення від призову на військові збори. Проте, рішенням суб'єкта владних повноважень заява позивача залишена без задоволення. Позивач зазначає, що станом на час подання позову до суду, на території України, зокрема Рівненської області, не впроваджено ані воєнного, ані надзвичайного стану, а відтак не встановлено можливості обмеження конституційних прав і свобод.

Ухвалою судді від 30.03.2015 відкрито провадження в адміністративній справі, закінчено підготовче провадження та призначено справу до судового розгляду.

У судове засідання, призначене на 14.04.2015, прибув позивач, підтримав заявлені позовні вимоги та просив суд задовольнити їх повністю.

До суду також прибув представник відповідача, заперечив проти позовних вимог, та зазначив, що спірне рішення є правомірним та таким, що ґрунтується на вимогах чинного законодавства, оскільки альтернативна служба є службою, яка запроваджується замість проходження строкової військової служби і має на меті виконання обов'язку перед суспільством. Відповідач зазначає, що законом не передбачено і не визначено порядок направлення на проходження альтернативної служби військовозобов'язаних віруючих громадян саме під час мобілізації. Порядок призову військовозобов'язаних - громадян України на військову службу під час мобілізації, зокрема перелік тих, хто звільняється від нього, чітко регламентований Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (стаття 23). Надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації віруючим громадянам, які перебувають на військовому обліку військовозобов'язаних, цим Законом не передбачена.

Посилаючись на наведені вище доводи, представник відповідача просив суд відмовити позивачу у задоволенні заявлених позовних вимог повністю.

У судове засідання також прибув представник третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача - Здолбунівського районного військового комісаріату, та заперечив проти позовних вимог з мотивів, аналогічних правовій позиції відповідача по справі.

На підставі частини 3 статті 160 КАС України вступна та резолютивна частини рішення проголошені в судовому засіданні 14.04.2015.

Відповідно до статті 71 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 72 цього Кодексу.

В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Суд при вирішенні справи керується принципами верховенства права, законності, рівності усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом, змагальності сторін, диспозитивності та офіційного з'ясування всіх обставин, гласності і відкритості адміністративного процесу.

Розглянувши матеріали та з'ясувавши всі обставини адміністративної справи, які мають юридичне значення для розгляду та вирішення спору по суті, дослідивши наявні у справі

докази у їх сукупності, суд

ВСТАНОВИВ:

Позивач - ОСОБА_1 (дата народження: 30.03.1990), як військовозобов'язаний, отримав повістку Здолбунівського районного військового комісаріату з наказом з'явитися в мобілізаційне відділення Здолбунівського районного військового комісаріату для проходження медичної комісії та уточнення облікових даних, на підставі норм Указу Президента «Про часткову мобілізацію» №303/2014 від 17.03.2014 (далі іменується - Указ Президента №303/2014).

Позивач звернувся до Здолбунівської районної державної адміністрації Рівненської області із заявою від 20.02.2015 (а.с. 11) про звільнення від військової служби у зв'язку з релігійними переконаннями, що унеможливають виконання військового обов'язку.

Разом із заявою позивачем наданий до комісії лист пастора Церкви евангельських християн «Джерело Життя» від 20.02.2015 №02/20 (а.с. 10), з повідомленням, що ОСОБА_1 прийняв водне хрещення по вірі 17.06.2012 та є членом Церкви (релігійної громади) евангельських християн «Джерело Життя». У листі також зазначено, що Церква евангельських християн «Джерело Життя» входить до переліку релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю.

Суд зазначає, що факти прийняття позивачем водного хрещення по вірі та наявність статусу члена Церкви (релігійної громади) евангельських християн «Джерело Життя» жодною із сторін не ставляться під сумнів та не заперечуються.

За результатами розгляду заяви від 20.02.2015, Районною комісією у справах альтернативної (невійськової) служби прийняте рішення про відмову позивачу у задоволенні його заяви, яке оформлене протоколом №1/15 від 25.02.2015 (далі іменується - протокол №1/15).

Зі змісту протоколу вбачається, що на засідання комісії були запрошені громадяни, яким надійшли повістки з військового комісаріату про призов на військову службу під час мобілізації та подали заяви до комісії у справах альтернативної (невійськової) служби про звільнення від військової служби під час мобілізації за релігійними переконаннями. Зокрема, на засіданні був присутній позивач.

Згодом, на адресу позивача надійшов лист Здолбунівської районної державної адміністрації Рівненської області від 26.02.2015 №Г-68/15-01/36 (а.с. 9), в якому повідомлялось про те, що на засіданні комісії відносно позивача було прийняте відповідне рішення, оформлене протоколом №1/15. В листі від 26.02.2015 наведене правове нормативне обґрунтування рішення комісії про відмову у задоволенні заяви позивача з аналогічних підстав, викладених у протоколі №1/15.

Під час розгляду справи по суті, представник відповідача пояснив, що в даному випадку рішенням суб'єкта владних повноважень являється протокол №1/15, оскільки рішення

комісії у справах альтернативної (невійськової) служби приймаються у протокольній формі. Натомість, лист Здолбунівської районної державної адміністрації Рівненської області від 26.02.2015 №Г-68/15-01/36 являється лише додатковим повідомленням позивача про прийняте рішення.

Суд погоджується з такими доводами відповідача, оскільки саме протокол №1/15 являється рішенням належного створеного органу - комісії у справах альтернативної (невійськової) служби, яка наділена повноваженнями щодо розгляду заяв про звільнення від військової служби. Таким чином, предметом судової перевірки являтиметься питання правомірності рішення відповідача, оформлене протоколом №1/15.

Перевіряючи юридичну та фактичну обґрунтованість мотивів, покладених суб'єктом владних повноважень в основу спірного рішення, а також суджень, відображених в протоколі №1/15, на відповідність вимогам частини 3 статті 2 КАС України, яка визначає, що у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку, суд зазначає наступне.

Указом Президента України №607/2014 від 21.07.2014 «Про часткову мобілізацію» (далі іменується - Указ Президента №607/2014), у зв'язку з поширенням проявів тероризму на території України, що призводять до загибелі мирного населення, військовослужбовців і працівників військових формувань та правоохоронних органів України у східних регіонах держави, концентрацією угруповань військ (сил) зі значним наступальним потенціалом на території Російської Федерації поблизу державного кордону України, загрозою нападу, небезпекою державній незалежності України, з метою забезпечення оборони держави, було оголошено часткову мобілізацію.

Позивач, на виконання Указу Президента України №607/2014, прибув до районного комісаріату для проведення призову за мобілізацією та проходження медичного огляду, який пройшов і був визнаний придатним до проходження військової служби. Разом з тим, позивач повідомляв комісаріат про неможливість проходження такої служби через релігійні переконання.

За приписами статті 1 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 №3543-XII (далі іменується -Закон України №3543-XII), мобілізація - комплекс заходів, здійснюваних з метою планомірного переведення національної економіки, діяльності органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій на функціонування в умовах

особливого періоду, а Збройних Сил України, інших військових формувань, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту - на організацію і штати воєнного часу. Мобілізація може бути загальною або частковою та проводиться відкрито чи приховано.

З моменту оголошення мобілізації, відповідно до частини 8 статті 4 Закону України №3543-XII, настає особливий період функціонування національної економіки, органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, сил цивільного захисту, підприємств, установ і організацій, а також виконання громадянами України свого конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Згідно статті 65 Конституції України та частини 1 статті 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» №2232-XII від 25.03.1992 (далі іменується - Закон України №2232-XII), захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України. Громадяни відбувають військову службу відповідно до закону.

За правилами статті 1 Закону України №2232-XII, військовий обов'язок включає підготовку громадян до військової служби, приписку до призовних дільниць, прийняття в добровільному порядку (за контрактом) та призов на військову службу, проходження військової служби, виконання військового обов'язку в запасі, проходження служби у військовому резерві, дотримання правил військового обліку.

Відповідно до Закону України №2232-XII, військовий обов'язок включає проходження військової служби (стаття 3), а військовозобов'язані - особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави (стаття 9).

Статтею 23 Закону України №3543-XII встановлено перелік військовозобов'язаних, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації, де зазначено «інші військовозобов'язані або окремі категорії громадян у передбачених законом випадках».

Відповідно до частини 4 статті 35 Конституції України, ніхто не може бути увільнений від обов'язків перед державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань.

У разі, якщо виконання військового обов'язку суперечить релігійним переконанням громадянина, виконання цього обов'язку має бути замінене альтернативною (невійськовою) службою.

Статтею 64 Конституції України гарантується, що конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження

прав і свобод із зазначенням строку цих обмежень.

Суд зазначає, що на час призову позивача за мобілізацією на території України або окремо визначеної території адміністративно-територіальної одиниці не було оголошено ані воєнного, ані надзвичайного станів.

В пункті 4 статті 1 Закону України №2232-XII зазначено, що громадяни України мають право на заміну виконання військового обов'язку альтернативною (невійськовою) службою згідно з Конституцією України та Законом України «Про альтернативну (невійськову) службу».

Статтею 8 Конституції України встановлено, що Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Норми Конституції є нормами прямої дії.

Відповідно до частини 1 статті 9 Конституції України та статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України» чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України і застосовуються вони у порядку, передбаченому для норм національного законодавства.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» №3477-IV від 23.02.2006, суди при розгляді справ застосовують Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод(ратифікована 17 липня 1997 року), та практику Європейського суду з прав людини.

Пункт 2 статті 9 Європейської конвенції з прав людини зазначає, що свобода сповідувати релігію або переконання підлягає лише таким обмеженням, які встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах громадської безпеки, для охорони громадського порядку, здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших людей.

Перелік правомірних цілей, які виправдовують обмеження свободи віросповідання, передбачених статтею 9 Конвенції, є вичерпним. Тим самим стаття 9 не дозволяє посилатися на поняття «державної безпеки» для того, щоб виправдати обмеження у здійсненні прав, що гарантуються, а право на відмову від військової служби з релігійних переконань не може бути обмежено в інтересах національної безпеки та територіальної цілісності.

Відповідно статті 2 Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу» Про альтернативну (невійськову) службу» №1975-XII від 12.12.1991 (далі іменується - Закон України №1975-XII), право на альтернативну службу мають громадяни України, якщо виконання військового обов'язку суперечить їхнім релігійним переконанням і ці громадяни належать до діючих згідно з законодавством України релігійних організацій,

віровчення яких не допускає користування зброєю.

Судом встановлено, що позивач є охрещеним служителем Релігійної організації Церкви євангельських християн «Джерело Життя». При чому, позивач прийняв водне хрещення по вірі 17.06.2012, тобто задовго до подій, що стали підставою для оголошення мобілізації. Даний факт виключає сумніви щодо можливих намірів позивача ухилитись від мобілізації. Окрім того, позивач навчається на третьому курсі Рівненського біблійного коледжу «Слово Благодаті» за програмою «Школа біблійної проповіді», що підтверджується довідкою від 07.04.2015.

Церква Євангельських християн, служителем якої є позивач, у відповідності з Положенням про Порядок проходження альтернативної (невійськової) служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №2066 від 10.11.1999 (далі іменується - Порядок №2066), відноситься до переліку релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю.

Прийняття водного хрещення по вірі та перебування на навчанні в Рівненському біблійному коледжі «Слово Благодаті», дає можливість позивачу заявляти про істинність його релігійних переконань.

У рішенні Європейського суду з прав людини в справі «Баятян проти Вірменії» зазначено, що «заявник у цій справі є членом релігійної організації Свідків Єгови - релігійної групи, чий вірування включають в себе переконання про неприйнятність служби у військових структурах, навіть якщо така служба не пов'язана з носінням зброї. Зважаючи на це у Європейського суду немає підстав сумніватися, що відмова заявника від військової служби була продиктована його глибокими релігійними переконаннями, які перебували в стані серйозного і нездоланного конфлікту з його обов'язком пройти військову службу. Отже, стаття 9 Європейської Конвенції підлягає застосуванню у справі заявника».

Щодо доводів відповідача про те, що Законом України №1975-XII передбачено, що альтернативна (невійськова) служба запроваджується тільки замість проходження строкової військової служби, то дані доводи є помилковими.

Так, преамбула Закону України №1975-XII вказує, що цей Закон визначає організаційно-правові засади альтернативної (невійськової) служби (далі - альтернативна служба), якою відповідно до Конституції України має бути замінене виконання військового обов'язку, якщо його виконання суперечить релігійним переконанням громадянина.

За приписами статті 1 Закону України №1975-XII, альтернативна служба є службою, яка запроваджується замість проходження строкової військової служби і має на меті виконання обов'язку перед суспільством.

В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження права громадян на проходження альтернативної служби із зазначенням строку дії цих обмежень.

Право на альтернативну службу мають громадяни України, якщо виконання військового обов'язку суперечить їхнім релігійним переконанням і ці громадяни належать до діючих згідно з законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю (стаття 2 Закону України №1975-XII).

Порядок направлення для проходження військової служби встановлений розділом II Закону України №1975-XII, який містить формально визначений алгоритм дій особи, щодо вирішення питання про проходження альтернативної служби.

Судом встановлено, що позивач вчасно та з дотриманням порядку, визначеного законом, звернувся до відповідача з відповідною заявою, тобто у встановлений спосіб реалізував своє право на звернення з такою заявою.

За правилами частини 2 статті 9 Закону України №1975-XII, у разі призову на військові збори громадян, які після проходження строкової військової служби набули релігійних переконань і належать до діючих згідно із законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користування зброєю, вони не пізніше семи календарних днів від дня одержання повістки військового комісаріату про призов на військові збори подають особисто до відповідного структурного підрозділу місцевої державної адміністрації заяву про звільнення від призову на ці збори.

Тобто, законом визначено механізм заміни виконання військового обов'язку.

Суд зазначає, що відповідачем протиправно не було повідомлено позивача про порядок реалізації його права на заміну військової служби альтернативною службою, а навпаки, повідомлено про відсутність механізму її проходження під час мобілізації.

Питання щодо необхідності законодавчого врегулювання спірної ситуації, зокрема, щодо внесення змін до Законів України «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про альтернативну (невійськову) службу», викладене також у листі Командувача Сухопутних військ Збройних сил України від 15.09.2014, адресованому Керівнику Секретаріату уповноваженого Верховної ради України з прав людини. Так, у листі вказано, що надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації віруючим громадянам, які перебувають на військовому обліку військовозобов'язаних, законом не передбачено; порядок направлення та проходження служби під час мобілізації в умовах воєнного або надзвичайного станів віруючих громадян Законом України «Про альтернативну (невійськову) службу» не визначено.

У листі зазначено, що питання звільнення віруючих громадян від навчальних зборів та призову на військову службу в особливий період під час мобілізації вирішується відповідно до вимог розділу II Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу». Беручи до уваги те, що призов віруючих громадян на військову службу під час мобілізації може призвести до правових наслідків, таких як відмова від виконання наказів командирів через релігійні переконання, Командування Сухопутних військ Збройних сил України підтримує пропозицію стосовно звільнення віруючих громадян від навчальних

зборів та призову на військову службу під час мобілізації. Наразі ведеться робота щодо створення інженерно-будівельних підрозділів із числа військовослужбовців, які за релігійними та іншими причинами не можуть виконувати завдання зі зброєю.

Представник Здолбунівського районного військового комісаріату зазначив, що після призову позивача на службу під час мобілізації, його може бути направлено до інженерно-будівельних підрозділів для виконання роботи, не пов'язаної з використанням зброї.

Проте, суд критично оцінює такі доводи комісаріату та зазначає, що на момент вирішення спору по суті, інженерно-будівельні підрозділи не створені, а питання щодо правового режиму таких підрозділів на законодавчому рівні не вирішене. Натомість, відповідно до повістки на призов по частковій мобілізації, позивача було зобов'язано з'явитись до комісаріату вже 14.04.2015.

Призов віруючих громадян на військову службу під час мобілізації може призвести до негативних правових наслідків - невиконання наказів командування через релігійні переконання. Таке невиконання наказів командування має правовим наслідком притягнення особи до усіх видів юридичної відповідальності, зокрема, кримінальної.

Також, суд звертає увагу на те, що відсутність чіткого законодавчого врегулювання спірного питання, зокрема щодо внесення змін до Законів України №1975-XII, №3543-XII та №2232-XII, не може бути підставою для відмови віруючим громадянам, релігійні переконання яких не допускають користування зброєю, у проходженні альтернативної (невійськової) служби замість військового призову під час мобілізації. Разом з тим, особа, яка звернулася до комісії з відповідною заявою, повинна довести факт членства у відповідній релігійній організації, яка входить до переліку, визначеного Порядком №2066, та довести істинність своїх релігійних переконань.

Таким чином, суд дійшов висновку про протиправність рішення відповідача, оформлене протоколом №1/15, оскільки аналіз чинного законодавства дає підстави для твердження, що військову службу під час мобілізації для віруючих громадян, які заявили про неможливість її проходження з підстав суперечності їхнім релігійним переконанням, можна замінити на проходження альтернативної (невійськової) служби.

Щодо позовної вимоги про зобов'язання відповідача прийняти рішення, яким задовольнити звернення позивача про звільнення від військових зборів по мобілізації, суд зазначає наступне.

За приписами статті 27 Закону України №586-XIV (Повноваження в галузі оборонної роботи), місцева державна адміністрація: 1) забезпечує виконання законодавства про військовий обов'язок посадовими особами і громадянами, підприємствами, установами і організаціями; 2) здійснює заходи, пов'язані з мобілізаційною підготовкою, цивільним захистом на відповідній території; 3) забезпечує виконання законодавства про пільги, встановлені для ветеранів війни та прирівняних до них осіб, військовослужбовців, звільнених з військової служби, а також про пільги і допомогу сім'ям військовослужбовців

строкової служби; 4) сприяє підготовці молоді до військової служби, проведенню призову громадян на строкову військову та альтернативну (невійськову) службу; 5) вживає заходів щодо створення належних умов для функціонування пунктів пропуску через державний кордон України.

Відповідно до статті 7 Закону України №1975-XII, для вирішення питань проходження альтернативної служби Кабінетом Міністрів України та місцевими державними адміністраціями можуть утворюватися відповідні допоміжні органи у справах альтернативної служби.

Здолбунівською районною державною адміністрацією Рівненської області створено Районну комісію у справах альтернативної (невійськової) служби, новий склад якої затверджений розпорядженням голови районної державної адміністрації від 17.06.2014 №223.

За правилами статті 11 Закону України №1975-XII, заява про направлення на альтернативну службу розглядається відповідним структурним підрозділом місцевої державної адміністрації протягом календарного місяця після її надходження в присутності громадянина, а заява про звільнення від призову на військові збори - протягом чотирнадцяти календарних днів.

Підставою для відмови громадянину в направленні на альтернативну службу або звільненні від призову на військові збори є: несвоєчасне подання заяви про направлення на альтернативну службу або звільнення від призову на військові збори; відсутність підтверджень щодо істинності релігійних переконань; неявка громадянина без поважних причин за викликом до місцевої державної адміністрації для розгляду його заяви про направлення на альтернативну службу або звільнення від призову на військові збори.

Відмова у направленні на альтернативну службу або звільненні від призову на військові збори з інших підстав, ніж передбачені у частині третій цієї статті, забороняється.

Про відмову у направленні на альтернативну службу або звільненні від призову на військові збори відповідний структурний підрозділ місцевої державної адміністрації сповіщає громадянина у письмовій формі.

Відповідно до статті 12 Закону України №1975-XII, рішення про направлення громадянина на альтернативну службу або звільнення від призову на військові збори приймається місцевою державною адміністрацією у разі встановлення істинності релігійних переконань і видається заявникові. Направлення для проходження альтернативної служби видається громадянину після проходження призовної комісії.

З наведеного вище вбачається, що прийняття комісією того чи іншого рішення за результатами розгляду заяви є дискреційною функцією органу - сукупністю прав та обов'язків органів державної влади або місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення,

яке приймається, або можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, передбачених проектом нормативно-правового акта.

Суд не може перебирати на себе дискреційні повноваження іншого суб'єкта владних повноважень, а відтак позовна вимога про зобов'язання відповідача прийняти рішення, яким задовольнити звернення позивача про звільнення від військових зборів по мобілізації, не підлягає задоволенню.

Суд розглядає адміністративні справи не інакше як за позовною заявою, поданою відповідно до цього Кодексу, і не може виходити за межі позовних вимог. Суд може вийти за межі позовних вимог тільки в разі, якщо це необхідно для повного захисту прав, свобод та інтересів сторін чи третіх осіб, про захист яких вони просять (частина 2 статті 11 КАС України).

Частиною 2 статті 162 КАС України встановлено, що суд може прийняти іншу постанову, яка б гарантувала дотримання і захист прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Разом з тим, для захисту та відновлення прав позивача, з урахуванням попереднього висновку суду про протиправність рішення суб'єкта владних повноважень, суд вважає за необхідне зобов'язати відповідача повторно розглянути подану позивачем заяву про звільнення від військової служби під час мобілізації за релігійними переконаннями.

Такий висновок ґрунтується на тому, що після скасування рішення відповідача, заява позивача вважається нерозглянутою (відсутнє рішення комісії за результатами розгляду заяви).

За приписами статті 19 Конституції України від 28.06.1996 №254к/96-ВР, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Таким чином, суд дійшов висновку, що адміністративний позов підлягає частковому задоволенню.

Відповідно до частини 3 статті 94 КАС України, якщо адміністративний позов задоволено частково, судові витрати, здійснені позивачем, присуджуються йому відповідно до задоволених вимог, а відповідачу - відповідно до тієї частини вимог, у задоволенні яких позивачеві відмовлено.

Керуючись статтями 2, 4, 7 - 12, 14, 86, 158 - 163 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

ПОСТАНОВИВ:

Адміністративний позов - задовольнити частково.

Визнати протиправним та скасувати рішення Здолбунівської районної державної адміністрації Рівненської області, оформлене протоколом комісії у справах альтернативної (невійськової) служби від 25 лютого 2015 року №1/15 в частині відмови ОСОБА_1 у задоволенні заяви про звільнення від військової служби під час мобілізації за релігійними переконаннями.

Зобов'язати Здолбунівську районну державну адміністрацію Рівненської області повторно розглянути заяву ОСОБА_1 про звільнення від військової служби під час мобілізації за релігійними переконаннями, з урахуванням правових висновків, викладених у рішенні суду.

У задоволенні решти позовних вимог – відмовити.

Присудити з Державного бюджету України на користь ОСОБА_1 (ідентифікаційний номер НОМЕР_1) суму судового збору у розмірі 36 (тридцять шість) грн. 54 (п'ятдесят чотири) коп.

Постанова суду першої інстанції, якщо інше не встановлено Кодексом адміністративного судочинства України, набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, встановленого цим Кодексом, якщо таку скаргу не було подано.

Постанова може бути оскаржена в апеляційному порядку до Житомирського апеляційного адміністративного суду через Рівненський окружний адміністративний суд шляхом подачі в 10-денний строк з дня отримання копії постанови, складеної у повному обсязі, апеляційної скарги з подачею її копії відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі.

Копія апеляційної скарги одночасно надсилається особою, яка її подає, до суду апеляційної інстанції.

Суддя

К.М. Недашківська

Підпишіться на сторінку ІРС в [Facebook](#) і [Twitter](#) – експертний погляд на законодавство і релігійне життя в Україні та світі.

Інститут релігійної свободи, Київ

www.irs.in.ua

Джерело: [ЄДР судових рішень](#)